

ਕਾਮਯਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ¹

ਲੂਕਾ 12:13-21, ਇਕ ਨੇੜ ਝਾੜ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਾਲੀ ਖਿੜਕੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ, ਜਦ ਕਿ ਵਿਅਰਥ ਸਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉੱਚੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।² ਅੱਜ ਮਹੱਤਵ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਮਹੱਤਵਹੀਨ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਸਸਤੀ ਅਤੇ ਚਮਕੀਲੀ ਪਰ ਘਟੀਆ ਕੀਮਤੀ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭੌਤਿਕਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।³ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਰਥਿਕ ਕਾਮਯਾਬੀ, ਆਰਥਿਕ ਸਹਿਤ ਅਤੇ ਜ਼ਾਇਦਾਦ ਜਮਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਨਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਅਸਲ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਸਾਡੇ ਪਾਠ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਲੂਕਾ 12: 13-21 ਵਿਚ ਇਹੀ ਜਿਹੀ ਹੀ ਗੱਲ ਸੀ।

ਇਕ ਦਿਨ ਯਿਸੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਧ ਵਿਚ ਰੋਕ ਕੇ ਆਖਿਆ: ‘‘ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਕਹੋ ਜੋ ਉਹ ਵਿਰਸਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੰਡ ਲਵੇ’’ (ਆਇਤ 13)। ਉਸ ਆਦਮੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਨ ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਨਾਲ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਘਰੇਲੂ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਦੀਪਕਾਲ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਬਾਦਤ ਸਭਾ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਆ ਕੇ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।⁴

ਪ੍ਰਭੂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਮਨੁੱਖ, ਕਿਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਨਿਆਈਂ ਜਾਂ ਵੰਡਣ ਵਾਲਾ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ?’’ (ਆਇਤ 14)।⁵ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਝਾਕਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘‘ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਭ ਤੋਂ ਬਚੇ ਰਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜੀਉਣ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ’’ (ਆਇਤ 15)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਆਖਿਆ:

ਕਿਸੇ ਅਮੀਰ ਦਾ ਖੇਤ ਬਹੁਤ ਫਲਿਆ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿਹਾ ਭਈ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਜਮਾਂ ਰੱਖਾਂ? ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਮੈਂ ਇਹ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੋਠਿਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ⁷ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੇ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਅੰਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਧਨ ਜਮਾਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਆਖਾਂਗਾ, ਹੇ ਜਾਨ ਬਹੁਤ ਵਰਿਹਾਂ ਲਈ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਧਨ ਬਾਹਲਾ ਰੱਖਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਸੁਖੀ

ਰਹੁ, ਖਾਹ ਪੀ ਅਤੇ ਮੌਜ ਕਰ। ਪਰ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਹੇ ਨਦਾਨ, ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਤ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਤੈਥੋਂ ਲੈ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਫੇਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੈਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਕਿਹ ਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ⁸ (ਆਇਤਾਂ 16-20)।

ਇਸ ਪਾਠ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਇਹ ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ‘‘ਅਜਿਹਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਨ ਜੋੜਦਾ ਪਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ’’⁹ (ਆਇਤ 21)।

ਦੁਨਿਆਵੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਬਹੁਤ ਸਫਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ‘‘ਕਾਮਯਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰੀ’’ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਮੈਂਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਨ ਮਿਲਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬੁਰਿਆਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਧਨ ਹਰ ਬੁਰਿਆਈ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ,’’ ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ‘‘ਮਾਇਆ ਦਾ ਲੋਭ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ’’ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6: 10)। ਧਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭਲੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ‘‘ਯੂਸੁਫ ਨਾਮੇ ਅਰਿਮਥੇਆ ਦਾ ਇਕ ਧਨੀ ਮਨੁੱਖ ... ਯਿਸੂ ਦਾ ਚੇਲਾ ਸੀ’’ (ਮੱਤੀ 27: 57)। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਧਨ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਹੈ। ਜ਼ੋਰਜ਼ ਡਬਲਯੂ. ਬੇਲੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਹੈ: ‘‘ਹਾਨੀ ਜ਼ਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਜ਼ਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਝੁਕਾਵ ਤੋਂ ਹੈ।’’¹⁰

ਉਸ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਨਾਜ਼ੇ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਚ ਭਲਿਆਈ ਗਿਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਧਨ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਮਾਇਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦਾ ਕਮ ਕਰਕੇ ਧਨ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ; ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਇਕ ਭਲਾ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਸੀ। ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਕਾਮਯਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੇ ਕਈ ਗੰਭੀਰ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਭੁਗਤਨੀ ਪਈ।

ਗ਼ਲਤੀ #1- ਉਸ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਮੀ ਸੀ

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਕੀਮਤ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਰੋਜ਼ੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨੇਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਨੇਮਾਂ ਦਾ ਇਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ, ਮਕੱਸਦ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਗ਼ਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੇਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਅਮੀਰ ਬਣਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਮੀਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਧਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹੀ ਮਕੱਸਦ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਮਕਸਦ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਪਰ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਧਨਵਾਨ ਬਣਿਆ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਪਰਤਾਵੇ ਅਤੇ ਫਾਰੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਮੂਰਖਪੁਣੇ ਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਬਹੀ ਅਤੇ ਨਾਸ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਡੋਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਾਇਆ ਦਾ ਲੋਭ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਲੋਕ ਉਹ ਨੂੰ ਲੱਚਦਿਆਂ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਰਾਹੋਂ ਘੁੱਬ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨੇਕ ਗ਼ਮਾਂ ਦਿਆਂ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਹੈ

(1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:9, 10)।

ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਦਾ ਮਨ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਾਇਦਾਦ ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਬਾਈਬਲ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਖੁਦਾ ਆਪਣੇ ਸਾਖੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਹਮਣੇ ਪਿਤਾ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਿੱਕਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪਹਾੜ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਉਹਲੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਨ ਵਿਚ ਜ਼ਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਸਲ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਹਟ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।¹¹

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਅਸੀਂ ਦਿੱਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ’¹² ਬਲਕਿ ਅਣਡਿੱਠ ਵਸਤਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਦਿੱਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ¹³ ਅਨਿੱਤ ਹਨ ਪਰ ਅਣਡਿੱਠ ਵਸਤਾਂ ਨਿੱਤ ਹਨ’ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4: 18)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ, ‘ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਜੇ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਕੁਮਾਰੇ ਪਰ ਆਪਣੀ ਜਾਲ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰੇ? ਅਥਵਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕੀ ਦੇਵੇਗਾ?’ (ਮੱਤੀ 16:26)। ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ‘ਪਹਿਲੇ [ਖੁਦਾ ਦੇ] ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਭਾਲੋ’ (ਮੱਤੀ 6:33) ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਾਇਦਾਦ ਕਿੱਥੇ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮਨ ਕਿੱਥੇ ਹੈ (ਮੱਤੀ 6:21)।

ਉਸ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭਰੋਸਾ ਉਸ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਥੋੜੇ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘... ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਤ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਣਗੇ, ਫੇਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਓਹ ਕਿਹ ਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ?’ (ਲੂਕਾ 12:20)। ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪੈਸਾ ਜਮਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਖੀਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਕੁਝ ਵੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ।¹⁴ ਜ਼ਬੂਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਨੁੱਖ ‘ਮਰਨ ਦੇ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ’ (ਜ਼ਬੂਰ 49: 16, 17)। ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਜੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਪੇਟ ਤੋਂ ਨੰਗਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਨੰਗਾ ਹੀ ਓਧਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਵਾਂਗਾ’ (ਅੱਯੂਬ 1:21)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਨਾ ਅਸੀਂ ਓਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ’ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:7)।¹⁵ ਜੇ ਕਬਰ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਨਾ ਰੱਖੋ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ:

ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧਨ ਨਾ ਜੋੜੋ ਜਿੱਥੇ ਕੀੜਾ ਅਤੇ ਜੰਗਾਲ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿੱਥੇ ਚੋਰ ਸੰਨ੍ਹ ਮਾਰਦੇ ਅਤੇ ਚੁਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਨ ਜੋੜੋ ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਕੀੜਾ ਨਾ ਜੰਗਾਲ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿੱਥੇ ਚੋਰ ਨਾ ਸੰਨ੍ਹ ਮਾਰਦੇ ਨਾ ਚੁਰਾਉਂਦੇ ਹਨ (ਮੱਤੀ 6:19, 20)।

ਡੰਗਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਅਮੀਰ ਮਾਲਿਕ ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਇਕ ਪਸ਼ੂ ਫ਼ਾਰਮ ਤੇ ਇਕ ਉੱਚੀ ਪਹਾੜੀ ਤੇ ਲੈ ਜਾ ਕੇ ਪੂਰਬ, ਪੱਛਮ, ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਦੀ ਵੱਖ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, ‘ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਸਭ ਮੇਰਾ ਹੈ।’ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਹੈ?’ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣ ਲਈਏ ਕਿ ਸਚਮੁਚ ਇਕ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲ ਦਿਓ।

ਗਲਤੀ #2- ਉਹ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਸੀ

ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਉਹ ਕਾਮਯਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਸੀ। ਯੂਹਾਨੀ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ ਸਰਵਨਾਮ ('ਮੈਂ' ਅਤੇ 'ਮੇਰਾ') ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦੀ ਧੁੰਨ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਹੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਦੂਜਿਆਂ ਤੇ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਐਨੀ ਕਮਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਕਰੇ। ਉਸਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।' ਉਸ ਦੇ ਖੋੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉਸ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਕੋਈ ਭਲਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਡਲੀ ਦੀਆਂ ਕਈ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਪਾਇਆ! ਖਿੜਕੀ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚ ਫਰਕ ਇਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚਾਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।¹⁶ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੋਰੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਖਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਵਿਖਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਝਾਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੀ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।¹⁷

ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 'ਗੁਦਾਮ' ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣਾ ਵਾਧੂ ਅਨਾਜ ਪਾ ਸਕਦਾ ਸੀ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਜੋ ਦੁੱਖੀ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਜੋ ਭੁੱਖੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਿੱਠਾਂ ਜੋ ਠੰਡ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨਾਥਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ¹⁸ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 12:33; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:28)।

ਖੁਦਾ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਲਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। 'ਉਪਰੰਤ ਜਿਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ ਅਸੀਂ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲ ਭਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਨਿਜ ਕਰਕੇ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ' (ਗਲਤੀਆਂ 6:10)। ਜੌਨ ਐੱਚ. ਹੇਨਜ਼ ਜੋ ਅਚਾਰ ਵੇਚਣ ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਹੋਇਆ ਸੀ,¹⁹ ਦਾ ਇਹ ਆਖਣਾ ਸੀ: 'ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਦਾ, ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਲੋਕ, ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਚਾਰ।' ਇਕ ਬੁੱਢੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: 'ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਕਤ, ਖੁਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਧਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇਗਾ: (1) ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕੀਤਾ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? (2) ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ? (3) ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਕੀਤਾ? ਜ਼ਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਨੰਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅਮੀਰ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਾਇਦਾਦ ਉਸੇ ਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੇ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। ਉਹ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਮਾਲਿਕ ਹਾਂ; ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਹਾਂ।²⁰ ਉਸ ਅਮੀਰ ਵਾਲੀ ਗਲਤੀ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੁਕਾਰਦੇ ਹਨ, 'ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਜੋ ਕੁਝ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਕਰਾਂ।'

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰੂਹਾਨੀ ਲੜਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੁਦਗਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਅਜ਼ਾਦ ਹਾਂ (ਵੇਖੋ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:3)। 'ਇਸ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਨੌਜਵਾਨ ਔਰਤ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, 'ਏਡਿਥ ਦੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਸੀ, ਜੋ ਦੱਖਣ, ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਤਕ ਏਡਿਥ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਸੀ।''²¹ ਕੀ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਏਡਿਥ ਵਾਂਗੂ ਹੋਈਏ? ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ? ਖੁਦਾ ਦੂਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਸਿਖਣ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ।

ਗ਼ਲਤੀ #3 ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੁਨਿਆਵੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਤੀਜਾ, ਉਸ ਕਾਮਯਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੁਨਿਆਵੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਹੇ ਜਾਨ ਬਹੁਤ ਵਹਿਊਆਂ ਲਈ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਧਨ ਬਾਹਲਾ ਰੱਖਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਸੁਖੀ ਰਹੁ ਖਾਹ ਪੀ ਅਤੇ ਮੌਜ ਮਾਨ’’²² (ਲੂਕਾ 12: 19)।

ਇਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਬੇਵਕੂਫੀ ਸਾਫ਼ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਟੇਬਲਟੋਪ ਦੀ ਇਕ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਓ²³ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਹੋਰ ਸੁਆਦਲਾ ਖਾਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਬਾਈਬਲ ਪਈ ਹੈ। ਇਕ ਭੋਜਨ ਸਰੀਰ ਲਈ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਆਤਮਾ ਲਈ ਹੈ, ਸਰੀਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਭੋਜਨ ਖਾ ਕੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਮਿਟਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ‘‘ਨਾਸਵਾਨ ਭੋਜਨ’’ ਅਤੇ ਉਸ ਭੋਜ ਵਿਚ ‘‘ਸਗੋਂ ਉਸ ਭੋਜਨ ਲਈ ਜੇ ਸਦੀਪਕ ਜੀਉਣ ਤੀਕਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ’’ ਸਦੀਪਕ ਕੀਤਾ (ਯੂਹੰਨਾ 6: 27)। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਭਈ ਇਨਸਾਨ ਨਿਰੀ ਰੋਟੀ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਪਰ ਹਰੇਕ ਵਾਕ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਮੁੱਖੋਂ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ’’ (ਮੱਤੀ 4: 4)। ਸਰੀਰ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਬੇਵਕੂਫੀ ਦੀ ਹੱਦ ਹੈ।

ਕੀ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਸੇ ਫਾਹੀ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਅਮੀਰ ਫਸਿਆ ਸੀ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਜੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ..... ਹੋਵੇ²⁴ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?’’ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਾਇਦਾਦ ਜਮਾਂ ਕਰਕੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਕਿਸੇ ਦਾ ਜੀਉਣ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ’’ (ਲੂਕਾ 12: 15)। ਖੁਸ਼ੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੇ ਸਕਰਾਤਮਕ ਵਰਤਾਓ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

... ਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਖੱਟੀ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸਾਂ ਜਗਤ ਵਿਚ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਲੈ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਬਸਤਰ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹੋ ਬਥੇਰਾ ਹੈ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6: 6-8)।

ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਭਿੱਛੇ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਗ਼ਲਤ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਹਨ।’’ ਸਦਾ ਤਕ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪਾ ਕੇ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਦੇ ਕੇ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੌਨ ਬੋਨਿਸਟਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘‘ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ... ਖਰਚ ਹੈ, ਆਮਦਨੀ ਨਹੀਂ।’’²⁵ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਲੈਣ ਨਾਲੋਂ ਦੇਣਾ ਹੀ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ’’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20: 35)।

ਜੀਣ ਦੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸਬੰਧ ਬਣਾ ਕੇ ਹੋਰ ਦੂਜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਗ਼ਲਤੀ #4- ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ‘‘ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪੱਟਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ’’

ਉਸ ਅਮੀਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਹੋਰ ਗ਼ਲਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ: ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ‘‘ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪੱਟਾ’’ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਉਣ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ

ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ‘‘ਬਹੁਤ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਧਨ ਬਾਹਲਾ’’ ਹੈ (ਲੂਕਾ 12: 19); ਪਰ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘‘ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਤ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਣਗੇ’’ (ਆਇਤ 20)।

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਦਾ ਤੀਕਰ’’ ਰਹਿਣਗੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਦੋਂ ਚਾਹੇ ਮਸੀਹ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਆਲੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ‘‘ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਵੇਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗਾ।’’ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ‘‘ਭਲਕੇ ਦਾ ਗਰਭ ਨਾ ਕਰ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਭਈ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਵਿਚ ਕੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ’’ (ਕਹਾਉਤਾਂ 27: 1)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਬਹੁਤ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬਾਣੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਓਏ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਇਹ ਆਖਦੇ ਹੋ ਭਈ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਜਾਂ ਭਲਕੇ ਫੁਲਾਣੇ ਨਗਰ ਨੂੰ ਜਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉੱਤੇ ਇਕ ਵਰ੍ਹਾ ਕੱਟਾਂਗੇ ਅਤੇ ਵਣਜ ਵਪਾਰ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖੱਟਾਂਗੇ। ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਭਲਕੇ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ! ਤੁਹਾਡੀ ਜਿੰਦ ਹੈ ਹੀ ਕੀ? ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਭਾਫ਼ ਹੋ ਜਿਹੜੀ ਥੋੜਾ ਕੁ ਚਿਰ ਦਿੱਸਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਲਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਆਖਣਾ ਸੀ ਭਈ ਪ੍ਰਭੂ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜੀਉਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ (ਯਾਕੂਬ 4: 13-15)।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਆਦਮੀ ਜੋ ਤੀਵੀਂ ਤੋਂ ਜੰਮਦਾ ਹੈ, ਥੋੜ੍ਹਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਪਤਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗੂ ਨਿੱਕਲਦਾ, ਫਿਰ ਤੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਏ ਵਾਂਗੂ ਢਲ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਠਹਿਰਦਾ ਨਹੀਂ’’ (ਅੰਯੂਬ 14: 1, 2)। ਅਸੀਂ ਕੱਲ ਦੇ ਆਸਰੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੱਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਜੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਮੌਤ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਚਾਨਕ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਉਂਦੀ ਵੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਮੀਰ ਸ਼ਾਇਦ ਭਰੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਸਾਲ ਹੋਰ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਹ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਵੀ ਜੀਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ: ‘‘ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਤ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਣਗੇ।’’ ‘‘ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ’’ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਸੁਰਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੀਕਦੀ ਹੈ!²⁶ ਮੌਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ! ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟੀਕਾਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9: 27)। ਇਸ ਆਦਮੀ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹੈਂ, ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੰਨਾ ਚੌਕਸ ਸੀ!²⁷ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੋਲੇਸਟ੍ਰਲ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵੱਧਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਹੀ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਉਹ ਕਸਰਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਟਰੱਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ! ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਲ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਸਦੀਪਕਾਲ ਲਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹੁਣੇ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਆਖੋ, ‘‘ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਤ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਣਗੇ’’ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ? ਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਨ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗੀ? ਕਿਸੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘‘ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ, ਜਾਨ ਇਕ ਹਾਨੀ ਰਹਿਤ, ਪਰ ਕੁਝ ਕੁਝ ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਵਾਂਗ ਬੇਕਾਰ ਦਾ ਜੁੜਾਕ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ।’’²⁸ ਪਰ

ਬਾਈਬਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਭਾਵ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹੀ ਉਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ। ਜਾਨ ਚੱਲੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੁਆਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ: ‘‘ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਜੇ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਕਮਾਵੇ ਪਰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰੇ?’’ (ਮੱਤੀ 16:26)। ਇਸ ਦੀ ਸਮਝ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਜਵਾਬ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਕੋਈ ਨਹੀਂ।’’ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ‘‘ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਤ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਣਗੇ।’’

ਸਾਰ

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਮੀਰ ਦਾ ਜਨਾਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਗਿਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕਬਰ ਤੇ ‘‘ਇਹ ਸਾਡਾ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਸੋਂ ਰਿਹਾ ਹੈ’’ ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਕਬਰ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਚਨ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘‘ਇੱਥੇ ਇਕ ਮੂਰਖ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।’’ ਖੁਦਾ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦੁਹਰਾਈਏ ਜੋ ਉਸ ਕਾਮਯਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੇ ਦੁਹਰਾਈਆਂ ਸਨ:

- ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
- ਖੁਦਗਰਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
- ਕਦੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਦੁਨਿਆਵੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਜਾਨ ਬਚ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ‘‘ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪੱਟਾ’’ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਅਖੀਰ ਵਿਚ, ਆਓ ਆਖਰੀ ਗੱਲ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਦਿਨ ਦੇਣ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਵੇਕ ਜਾਗ ਉੱਠਿਆ ਹੋਵੇ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਾਪ ਦਾ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਇਵੇਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਦੁਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰੋ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਾਮਹਣੇ ਰੱਖ ਦਿਓ।

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।²⁹ ‘‘ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ?’’ ਸੁਆਲ ਸੁਣਨਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਗੁੱਟ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹੀ ਘੜੀ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜ੍ਹੀ ਕਿਤਾਬ ਮੈਨੂੰ ਰੂਹਾਨੀ ਸਮਾਂ ਦਸਦੀ ਹੈ;³⁰ ਇਹ ਸਮਾਂ ਪਾਪੀਆਂ ਲਈ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 16: 15, 16; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38)। ਇਸ ਸਮਾਂ ਬੇਪਰਤੀਤਿਆਂ ਲਈ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਦਾ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 6: 1; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:22, 23; ਯਾਕੂਬ 5:16)। ‘‘...ਹੁਣ ਹੀ ਮਨ ਭਾਉਂਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ... ਹੁਣ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ’’ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:2)।

ਨੋਟਸ

ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਮੈਂ ਗਿਆ ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਹਰ ਥਾਂ, ਲੂਕਾ 12: 13-21 ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨੀਲ ਲਾਈਟਫੁਟ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘‘ਨੇਕ ਸਾਮਰੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਵਿਹਾਰਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਮੀਰ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।’’³¹ ਮੈਂ ਇਹ ਸਰਮਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੁਲਪਿਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਖੇਪ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ

ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਦੇ ਹੋਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਫੁੱਲ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ (ਅੱਯੂਬ 14:2)। ਜੀਣ ਲਈ ਖਾਣਾ ਬਨਾਮ ਸਰੀਰ ਲਈ ਖਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਤੁਸੀਂ ਪਲੇਟ ਜਾਂ ਕਟੋਰਾ ਵੀ ਹੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਇਹ ਪਾਠ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੋਟਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਦ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿੱਥੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਹਰਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਹਰਾ ਨਾ ਦੇ ਸਕਣ ਲਈ ਮੈਂ ਮਾਫ਼ੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ²ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਸਪਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਵਿਚ ਸੈਂਪਲ ਰੱਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਸੈਂਪਲਾਂ ਤੇ ਕੀਮਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਟੈਗ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਸਕਰਣ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੁਕਾਨ ਵਿਚ ਕੰਧ ਤੋੜ ਕੇ ਵੜਨ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਚੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ³ਇਹ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ‘ਧਨਵਾਨ’ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਵੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ‘ਗਰੀਬ’ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਜਾਣੀ ਪਛਾਣੀ ਉਦਾਹਰਣ ਵਰਤੋ। ⁴ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਉਦਾਹਰਣ ਵਰਤੋ। ‘ਬਿਗ ਡੌਨ’ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਪੈਂਟ ਖਿੱਚੀ। ਐਲਨ ਬਰੀਆਨ ਨੇ ਇਕ ਸਰੋਤੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਗਿਣਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਲੈਕਚਰ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਖਾਸ ਸ਼ਬਦ ਗ਼ਲਤ ਬੋਲਿਆ ਸੀ। ⁵ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਚ ‘ਤੁਹਾਡਾ’ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਵਚਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਹ ‘ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣੇ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾ ਦਾ’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਵੀ ਉਹੀ ਹੋਵੇ। ⁶ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਸਾਰਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹੈ (ਮੱਤੀ 28:18) ਹੋਰ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਸਾਡਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 17:31)। ਪਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਹ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਨਿਪਟਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਹ ਝਗੜਾ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਇਕ ਦੰਦ ਕੱਢਣ ਦੇ ਆਖਣ ਦੇ ਵਾਂਗੂ ਹੈ, ਜੋ ਪੂਰੇ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਕੱਢਦਾ ਹੈ। ⁷ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਦਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਦਾਮਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਹਨ, ਵੱਖ ਹੋਣਗੇ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਅਨਾਜ ਦਾ ਗੁਦਾਮ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਟੋਇਆ ਪੁੱਟ ਕੇ ਜਾਂ ਹੌਜ਼ ਵਿਚ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਨਣ ਨਾਲ ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ‘ਗੁਦਾਮ’ ਦੀ ਜੋ ਵੀ ਖੂਬੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ⁸‘ਜੇ ਕੁਝ ਤੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸਦਾ ਹੋਵੇਗਾ?’ ਸੁਆਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵੇਖੋ ਅੱਯੂਬ 27:16, 17; ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 39:6; 49:10; ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਪੋਥੀ 2:18, 19, 21. ਸ਼ਾਇਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮਨ ਵਿਚ ਦੋ ਭਰਾ ਸਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜ਼ਾਇਦਾਦ ਤੇ ਝਗੜ ਰਹੇ ਸਨ। ⁹‘ਖੁਦਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਅਮੀਰ’ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ‘ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਜੋ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਹੈ’ (ਵਾਰੇਨ ਡਬਲਯੂ. ਵਿਅਰਸਬੇ, *ਦ ਬਾਈਬਲ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ*, ਜਿਲਦ 1 [ਵ੍ਰੀਟਨ, ਇਲਿਨੋਇਸ: 1989], 221)। ਜੇ. ਬੀ. ਫਿਲਿੱਪਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ‘‘ਖੁਦਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ’’ (ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਇਨ ਮੌਡਰਨ ਇੰਗਲਿਸ਼, 151)। ¹⁰ਜੌਰਜ ਡਬਲਯੂ. ਬੇਲੀ, ‘‘ਦ ਰਿਚ ਕੈਨ ਬੀ ਫੂਲਜ਼ ਐਂਡ ਫੂਲਜ਼ ਕੈਨ ਬੀ ਰਿਚ,’’ *ਦ ਪ੍ਰੀਚਰ’ਜ਼*

ਪੀਰੀਓਡੀਕਲ (ਜੁਲਾਈ 1982): 26.

¹¹ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ, ਤੁਸੀਂ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਪੈਸਾ ਲਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਅਸਲ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਰੰਸੀ ਤੇ “*In God We Trust*” ਭਾਵ “ਸਾਡਾ ਭਰੋਸਾ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਹੈ,” ਛਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ¹²ਪੈਸਾ ਜਾਂ ਬਿੱਲ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਵੇਖਿਆ” ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜ੍ਹੋ। ¹³ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਜ਼ੁਅਲ ਏਡ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਧਨ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ¹⁴ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝ ਲਈ ਬਿੱਲ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਦਿਓ (ਸਿੱਕੇ ਨੂੰ “ਗਾਇਬ” ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਸੌਖਾ ਜਿਹਾ ਟ੍ਰਿਕ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ)। ¹⁵ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਾਵਤ ਸੀ: “ਕਫ਼ਨ ਵਿਚ ਜੇਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।” ਹੁਣ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਫ਼ਨ ਨਹੀਂ ਪੁਆਏ ਜਾਣ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਹੀ ਹੈ। ¹⁶ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਮਕਸੱਦਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚ ਅਲਮੀਨੀਅਮ ਜਾ ਹੋਰ ਧਾਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਅੱਜ ਵੀ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਿਲਵਰ ਲਾਕੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ¹⁷ਇਹ ਸਾਫ਼ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਕੱਚ ਨਾਲ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ¹⁸ਇਹ ਵਾਕ ਮਿਲਨ ਦੇ ਚੌਥੀ ਸਦੀ ਦੇ ਬਿਸ਼ਪ ਐਮਬਰਸ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ (ਰਿਚਰਡ ਸੀ. ਟ੍ਰੈਂਚ, ਨੋਟਸ ਆਨ ਦ ਪੈਰਾਬਲ ਆਫ਼ ਅਵਰ ਲੌਰਡ [ਵੈਸਟਵੁਡ ਨਿਊ ਜਰਸੀ: ਫਲੇਮਿੰਗ ਐਂਚ. ਰੇਵਲ ਕੰ., 1953], 341)। ¹⁹ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਨਜ਼ ਕੇਚਅਪ ਨੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪਛਾਣਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਹੇਨਜ਼ ਨੇ ਅਚਾਰ ਤੋਂ ਹੀ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ²⁰ਸਾਰੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ (ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 8: 18; 1 ਇਤਿਹਾਸ 29: 14; ਯਾਕੂਬ 1: 17), ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਮੁਖਤਿਆਰ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਇਕ ਦਿਨ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 16: 2; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4: 2)।

²¹ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ ਦਾ ਗੌਸਪਲ ਆਫ਼ ਲੂਕ, ਸੋਧਿਆ ਅੰਕ, ਦ ਡੇਅਲੀ ਬਾਈਬਲ ਸਟੱਡੀ ਸੀਰੀਜ਼ (ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1975), 164. ²²ਇਕ ਲੇਖਕ ਨੇ ਉਸ ਅਮੀਰ ਦੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ: “ਇਵੇਂ ਕਰ, ਖਾ ਪੀ ਅਤੇ ਮੌਜ ਕਰ।” ²³ਤੁਸੀਂ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਖਾਣ ਅਤੇ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਬਰਗਰ ਬਹੁਤੇ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਇਕ ਹੱਥ ਵਿਚ ਬਰਗਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਵਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ²⁴ਇਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਬਣਾਓ: ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਘਰ, ਨਵੀਂ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਜੋ ਵੀ ਸਹੀ ਹੋਵੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਇਸਾਬ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ²⁵ਜੌਨ ਬਨਿਸਟਰ “ਦ ਰਿਚ ਫੂਲ” ਸਰਮੰਜ਼ ਆਫ਼ ਜੌਨ ਬਨਿਸਟਰ, ਗ੍ਰੇਟ ਪ੍ਰੀਚਰਜ਼ ਆਫ਼ ਟੁਡੇ ਸੀਰੀਜ਼, ਜਿਲਦ 8, ਸੰਪਾ. ਜੇ. ਡੀ. ਥੌਮਸ (ਅਬਿਲੇਨ, ਟੈਕਸਸ: ਬਿਬਲੀਕਲ ਰਿਸਰਚ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1965), 116. ²⁶ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਯਕੀਨਨ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ²⁷ਅਗਲੇ ਵਾਕ ਕੁਝ ਉਲਝਣ ਭਰੇ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਲਈ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਵਰਤੋ। ²⁸ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਭਾਵ ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ ਦੇ ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਅੰਗ, ਜਿਸ ਨੂੰ ‘ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਬੇਕਾਰ’ ਅੰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਗ੍ਰੌਲੀਅਰਜ਼ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਇੰਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ, 1997 ਸੰਪਾ., s.v ‘ਅਪੈਂਡਿਕਸ’)। ²⁹ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਜਿਸ ਭਾਗ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਉ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਕਤ ਦੀ ਵੱਧ ਪਰਵਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ³⁰ਤੁਸੀਂ ਘੜੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਇਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

³¹ਨੀਲ ਆਰ. ਲਾਈਟਫੁੱਟ, ਦ ਪੈਰਾਬਲ ਆਫ਼ ਜੀਜ਼ਸ, ਪਾਰਟ 1 (ਆਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰ., 1963), 73.